

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRAĐANSKO ODJELJENJE
Broj: 20 0 I 021684 16 Spp
Sarajevo, 10.03.2017. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Cazinu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 20.12.2016. godine, na osnovu odredbe člana 61c. stav (1) Zakona o parničnom postupku¹ - ZPP, te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta², u sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 10.03.2017. godine donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Cazinu za rješavanje spornog pravnog pitanja broj: 20 0 I 021684 15 I 2 od 20.12.2016. godine.

Obrazloženje

Općinski sud u Cazinu je ovom sudu podnio zahtjev broj 20 0 I 021684 15 I 2 od 20.12.2016. godine, zaprimljen dana 22.12.2016. godine, uz koji je dostavio kompletan spis pod istim brojem, radi donošenja odluke o spornom pravnom pitanju u predmetu povjerioca Bosna i Hercegovina, zastupana po Pravobranilaštvu BiH, Sarajevo, protiv dužnika Senada Tahirović, iz Cazina, Ul. Hajrlahovića brdo broj 154, radi izvršenja, v.sp. 163,33 KM.

Iz sadržaja zahtjeva slijedi da je Općinski sud u Cazinu od Suda BiH zaprimio na provođenje rješenje o izvršenju tog suda radi naplate troškova krivičnog postupka od dužnika Senada Tahirović u iznosu od 163,33 KM, a potom nastalih troškova izvršnog postupka u iznosu od 240,00 KM.

Postupajući u ovoj pravnoj stvari Općinski sud u Cazinu je dana 22.04.2014. godine donio rješenje broj 20 0 I 021684 12 I o obustavi postupka, primjenom odredbe člana 125. stav 3. Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosne i Hercegovine³ - ZIP F BiH, zbog neuspješne druge pljenidbe i rješenje dostavio Sudu BiH. Sud BiH je donio rješenje o izvršenju broj 1-51/10 od 12.03.2012. godine o obustavi izvršenja za iznos od 163,33 KM, koji je plaćen, primjenom odredbi člana 31, 33. i 34. Zakona o izvršnom postupku Bosne i

¹ „Službene novine FBiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službeni glasnik BiH“, broj 66/12 i 40/14

³ "Službene novine F BiH", broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09

Hercegovine⁴ - ZIP BiH i istim rješenjem odredio izvršenje za namirenje nastalih troškova izvršenog postupka u iznosu od 240,00 KM. Dana 23.12.2015. godine Općinski sud u Cazinu je od Suda BiH, u istom predmetu, zaprimio rješenje o promjeni sredstava i predmeta izvršenja radi izvršenja - prinudne naplate nastalih troškova izvršenog postupka u iznosu od 240,00 KM.

Općinski sud u Cazinu se obratio Sudu BiH radi razjašnjenja svoje uloge u ovom izvršnom postupku u smislu da li u ovoj pravnoj stvari treba da postupa sa punom ingerencijom, kao zamoljeni sud ili kao opslužni sud.

Dopisom Suda BiH broj I – 51/10 od 14.09.2016. godine Općinskom sudu u Cazinu je ukazano da je dužan pružiti Sudu BiH pravnu pomoć u smislu odredbe člana 21. Zakona o krivičnom postupku BiH⁵ – ZKP BiH, te da je Sud BiH i dalje nadležan za donošenje meritornih odluka.

Općinski sud u Cazinu je dana 03.10.2016. godine vratio Sudu BiH kompletan spis uz dopis.

Dana 14.12.2016. godine Općinski sud u Cazinu je ponovo zaprimio od Suda BiH kompletan spis, uz dopis od 13.12.2016. godine naznačen kao zamolnica za pružanje pravne pomoći u izvršnom postupku u smislu vršenja izvršnih radnji, popisa, procjene i prodaje pokretnih stvari dužnika na adresi sjedišta pravnog lica, koje je u sjedištu dužnika. U dopisu je Sud BiH istakao da je ovo prvi slučaj u cijeloj dosadašnjoj sudskoj praksi Suda BiH (na području F BiH, RS i Brčko Distrikta) da su se pojavile smetnje u postupanju općinskog suda po rješenju o izvršenju Suda BiH za preduzimanje izvršnih radnji popisa, procjene i prodaje. U dopisu je, također, naveo da se ni u jednom predmetu Sud BiH nije oglasio mjesno nenadležnim nego da je, u skladu sa odredbom člana 116. ZIP F BiH, odnosno člana 114. ZIP RS, dostavljao predmete općinskim sudovima samo na provođenje, kakva praksa nikada nije bila sporna ni u tom općinskom sudu. U dopisu Suda BiH je navedeno da se radi o presedanskom načinu postupanja u ovom konkretnom predmetu, da se spis ne dostavlja na nadležnost nego na provođenje i obavještanje Suda BiH o provedenom izvršenju, odnosno eventualnim zaprekama u njegovom provođenju.

Općinski sud u Cazinu je istakao da se pred tim sudom nalazi više istovrsnih predmeta, da će ih prema prirodi stvari biti i ubuduće, kao i pred drugim općinskim sudovima i da je praksa u postupanju u tim predmetima različita. Pri tome nije naveo konkretne predmete tog općinskog suda, niti drugih općinskih sudova, iz kojih bi se moglo vidjeti da li je sudska praksa o ovom pitanju različita.

Povodom ovog pravnog pitanja Općinski sud u Cazinu je dao tumačenje da navedene odredbe člana 114, 115, 116. ZIP F BiH, 21. stav 1. ZKP BiH, 414. ZPP F BiH i

⁴ "Sl. glasnik BiH", broj 1/03, 18/03

⁵ "Sl. glasnik BiH", broj 3/03 – 72/13

člana 15. Zakona o sudovima F BiH⁶, na koje se Sud BiH pozvao, nisu predvidjele da jedan sud može biti stvarno, a drugi mjesno nadležan. Smatra da je odredba člana 116. ZIP F BiH u ovim slučajevima neprimjenjiva. Također, smatra da je zamolnica predviđena kao sredstvo olakšanja stvarno i mjesno nadležnom sudu (efikasnost u provođenju postupka), dok se u ovom slučaju radi o provođenju svih izvršnih radnji po drugi put, pa da je upitno da li se može podvesti pod institut zamolnice, što taj sud smatra da ne može. Smatra da bi Pravobranilaštvo BiH trebalo prijedloge za izvršenje podnositi Sudu BiH kad taj sud može na osnovu prinudnih propisa ustanoviti svoju mjesnu nadležnost prema prebivalištu ili boravištu izvršenika ili mjestu gdje se pokretne stvari nalaze. U situaciji kada su općinski sudovi mjesno nadležni, smatra da bi Pravobranilaštvo BiH trebalo prijedloge za izvršenje podnositi stvarno i mjesno nadležnim općinskim sudovima, koji bi provodili kompletan izvršni postupak. U slučaju da takav prijedlog bude podnesen Sudu BiH, smatra da bi se isti trebao oglasiti mjesno nenadležnim i predmet dostaviti općinskom sudu na provođenje.

Kao sporna pitanja Općinski sud u Cazinu navodi:

- pitanje ingerencije u postupanju Suda BiH i općinskih sudova u ovim pravnim stvarima,
- koji od ova dva suda treba postupati kao mjesno nadležan i da li je moguće da jedan od ovih sudova ima stvarnu, a drugi mjesnu nadležnost u istoj pravnoj stvari,
- da li je moguće pod zamolnicu podvesti sve izvršne radnje, koje se tokom jednog izvršnog postupka trebaju provesti po više puta, te
- da li je u konkretnom slučaju moguće pozivanje na naprijed navedene odredbe prilikom dostavljanja predmeta općinskom sudu.

Članom 61a. stav (1) ZPP propisano je ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba za zauzimanje stava o spornom pravnom pitanju, koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, da će prvostepeni sud po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

Odredbom člana 61c. stav (1) ZPP propisano je da će Vrhovni sud Federacije BiH odbaciti nepotpun ili nedozvoljen zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Općinski sud u Cazinu, uz zahtjev i spis, nije dostavio dokaz da u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju, koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima.

Da bi ovaj sud rješavao pitanje potrebno je da se radi o pravnom pitanju, da je to pravno pitanje sporno, da je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima i da se postavlja u većem broju predmeta, tj mora biti od

⁶ "Sl.novine F BiH", broj 38/05, 22/06, 63/10, 72/10, 7/13, 52/14

prejudicijelnog značaja u većem broju predmeta. U suprotnom, traženje odgovora na bilo koje drugo pravno pitanje dovelo bi do izigravanja ovog procesnog instituta. Ovaj sud, kad zauzima stav o spornom pravnom pitanju, ne rješava konkretan slučaj. Da bi rješavao o pravnom pitanju kao spornom, sudska praksa prvostepenih sudova o tom pitanju mora biti različita. Bitno je da li postoji divergencija sudske prakse povodom drugih "istih" slučajeva, tj. slučajeva, koji su "isti" sa slučajem za koji se traži "prethodni" pravni stav ovog suda. Samo u onim slučajevima kada je sudska praksa različita, nužno je da reaguje ovaj sud donošenjem odluke o spornom pravnom pitanju radi jednakosti, pravne sigurnosti, suđenja u razumnom roku.

U ovom slučaju se radi o konkretnom predmetu u kojem Općinski sud u Cazinu traži rješenje pitanja smatrajući ga spornim pravim pitanjem, nasuprot tvrdnji Suda BiH da je postavljanje ovog pitanja kao spornog presedan na području Federacije BiH, kao i cijele BiH, jer da su općinski sudovi u ovakvim predmetima do sada neupitno postupali.

Pošto se radi o pravnom pitanju, koje se na isti način rješava na području općinskih sudova cijele BiH, a sporno je samo u konkretnom slučaju, to nije ispunjen propisani kumulativni uslov za vođenje postupka za rješavanje spornog pravnog pitanja pred ovim sudom.

Zbog toga je Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH, primjenom odredbe člana 61c. stav (1) ZPP, u vezi sa odredbom člana 61a. stav (1) ZPP, zahtjev za rješavanje ovog spornog pravnog pitanja odbacilo kao nepotpun.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić, s.r.